

Ορκίστηκε στη νοηματική ο πρ

Η συγκλονιστική ιστορία του κωφού φοιτητή Δημήτρη Μπουλέρου που πήρε πτυχίο από τη σχολή του και μάλιστα με τον μεγαλύτερο βαθμό

Από τον Δημήτρη Ριζούλη
dri@dailydemokratia.com

Μεγάλη μέρα ήταν η περασμένη Πέμπτη για το ελληνικό πανεπιστήμιο που, παρά το εκρηκτικό κλίμα των ημερών, γνώρισε στιγμές μοναδικής συγκίνησης στο μεγαλείο της σιωπής. Για πρώτη φορά κωφός Έλληνας φοιτητής αποφοίτησε από τη Θεολογική Σχολή και μάλιστα ως πρώτος των πρώτων (!), με τον μεγαλύτερο βαθμό μεταξύ των αποφοίτων της χρονιάς του.

Στην τελετή ορκωμοσίας, που έγινε στα Προπύλαια του Πανεπιστημίου Αθηνών, το εκκωφαντικό κλίμα χαράς και ευδαιμονίας των παιδιών και των οικογενειών τους διαδέχθηκε ένα μείγμα βουβής έκπληξης και θαυμασμού, όταν ο Δημήτρης Μπουλέρος ορκίστηκε στη νοηματική γλώσσα. Δίπλα του ως διερμηνέας στεκόταν ο αρχιμανδρίτης Ιωάννης Καραμούζης, ο άνθρωπος που βρέθηκε στο πλευρό του διδασκονίας την ύλη στη νοηματική και προετοιμάζοντάς τον για τις εξετάσεις.

Το γεγονός της επιτυχίας του Δημήτρη αποκτά ιδιαίτερη αξία τόσο για την πρόκληση της θεολογικής σπουδής από έναν κωφό όσο και για το άνοιγμα του ελληνικού πανεπιστημίου σε άτομα με ειδικές ανάγκες.

Για τον προσωπικό αγώνα του και για τις δυσκολίες του χειρισμού μιλούσαν στην «κυριακάτικη δημο-

κρατία» ο αριστούχος φοιτητής και ο πνευματικός του.

Ο δρόμος για την πρωτιά μόνο εύκολος δεν ήταν για τον Δημήτρη. Όπως μας αναφέρει ο ίδιος, μεγάλωσε στη Χαλκίδα σε μια περίοδο που η ελληνική περιφέρεια δεν είχε κάνει την παραμικρή προσπάθεια να τον εντάξει στους κόλπους της. Καθώς δεν υπήρχε ειδικό σχολείο για κωφά παιδιά, ο Δημήτρης έπρεπε να μετακινηθεί στην Αθήνα για να φοιτήσει στο ειδικό σχολείο κωφών του Δήμου Αγίας Παρασκευής. Κάθε Κυριακή βράδυ έπαιρνε με τη μητέρα του το τρένο από τη Χαλκίδα για να φτάσει στο οικοτροφείο του σχολείου, όπου και παρέμενε έως την Παρασκευή οπότε έπαιρνε τον δρόμο της επιστροφής.

Η προσαρμογή στο σχολείο, σε ένα άγνωστο περιβάλλον, μακριά από την ασφάλεια της οικογένειας ήταν μια απαιτητική και δύσκολη προσπάθεια. Επειτα, η εκμάθηση της νοηματικής γλώσσας, του γραπτού λόγου, των εννοιών που κάθε τάξη του προσέφερε, η προετοιμασία για τις εξετάσεις, τα διαγωνίσματα ήταν μία επίπονη, καθημερινή αγωνιώδης μέριμνα που τον απασχολούσε έντονα.

Επιθυμούσε διακαώς τη μάθηση, γι' αυτό κάθε φορά που είχε εξετάσεις στο σχολείο ζητούσε από τη μητέρα του να κάθεται έως αργά στον κόρφο μελέτης του οικοτροφείου για να της λέει τα μαθήματα και να είναι σίγουρος ότι θα έχει τα επιθυμητά αποτελέσματα.

Η οικογένειά του ήταν δίπλα του σε όλο τον αγώνα της μάθησης. Αμέτρητα δρομολόγια στην Αθήνα, επισκέψεις σε ειδικούς για μαθήματα ορθοφωνίας και ηρωική προσπάθεια για να αποκτήσει όλα τα απαραίτητα εφόδια που θα τον οδηγούσαν στην πρόοδο.

Ο Δημήτρης πήρε το απολυτήριο του λυκείου, αλλά δεν αρκέστηκε σε αυτό. Είχε επιθυμία για ανώτερες σπουδές. Γράφτηκε στο Ιστορικό - Αρχαιολογικό Τμήμα του Πανεπιστημίου Αθηνών, αλλά δεν υπήρχε η δυνατότητα παρακολούθησης, γιατί δεν μπορούσε να κατανοήσει τις διηλεκτές των καθηγητών και κανείς από αυτούς δεν γνώριζε την ελληνική νοηματική γλώσσα για να τον προσεγγίσει. Όμως η επιθυμία για Ανώτατη Εκπαίδευση παρέμενε.

Τότε ο Δημήτρης, όπως μας λέει, έκανε μετεγγραφή στο αντίστοιχο τμήμα της Θεολογικής με πολύ μεγάλη όρεξη, γιατί η θεολογία ήταν η δεύτερη μεγάλη αγάπη του μετά την Ιστορία. Υπήρχε, όμως, πάλι το πρόβλημα της κατανόησης των παραδόσεων και της ετοιμασίας του για τις εξετάσεις. «Το πρόβλημα αυτό λύθηκε με την πρόνοια του Θεού» εξηγεί ο πατήρ Ιωάννης, ο οποίος έχει αφι-

Ο Δημήτρης Μπουλέρος με το πτυχίο του

Αναμνηστική

Το ταξίδι στην Αθήνα ώστε να σπουδάσει σε ειδικό σχολείο

Όνειρα και για μεταπτυχιακό

Το όνειρο του Δημήτρη είναι να συνεχίσει μεταπτυχιακές σπουδές στην ορθόδοξη θεολογία. Παράλληλα, συνεχίζει την εξάσκασή του στη χρήση ηλεκτρονικών υπολογιστών, ενώ το μεγάλο κόμη του είναι να διαπρέψει αρχαίοι εφημερίδες. Καθημερινά παίρνει και διαβάζει το λιγότερο τρεις εφημερίδες, για να έχει ολοκληρωμένη και αφαιρετική ενημέρωση. Αυτό τον βοηθά στο να διαπρέψει το αναγνωστικό επίπεδό του, να το βελτώνει και να μοβαίνει κάθε εξέλιξη που συμβαίνει στη χώρα και τον κόσμο. Η σχέση του με τα βιβλία είναι σχέση λατρείας. Τα περιορίζεται, τα φρονιίζει, τα περιβάλλει με όλη του την αγάπη. Ο πνευματικός του αρχιμανδρίτης Ιωάννης Καραμούζης είναι διδάκτορας στην πομπανική προσέγγιση των κωφών και, με το παράδειγμα του Δημήτρη, μπροστά στη θεολογική κατάρτιση των ατόμων με ειδικές δεξιότητες.

ερώσει τα τελευταία χρόνια της ζωής του στη διακονία των κωφών και είναι ένας από τους τέσσερις ιερείς σε όλη την Ελλάδα που γνωρίζει τη νοηματική. Ζητούσε από τον π. Ιωάννη να μας περιγράψει αυτήν την πρωτότυπη εκπαιδευτική διαδικασία, καθώς ούτε ο ίδιος δεν είχε ανάλογη εμπειρία.

Δισταγμός

«Ετοιμάζα την ύλη που οι καθηγητές όριζαν στη νοηματική γλώσσα, έκανα ανάλογες σημειώσεις, του διαδύκα την ύλη στη νοηματική και στις εξετάσεις ήταν έτοιμος για να συμμετάσχει. Η αλήθεια είναι ότι αρχικά υπήρχε δισταγμός από όλους για το αποτέλεσμα. Δεν ξέραμε αν θα μπορούσε να ανταποκριθεί. Όμως τα πρώτα αποτελέσματα ήταν ενθαρρυντικά, γιατί όχι απλώς περνούσε τα μαθήματα, αλλά έπαιρνε άριστα. Φτάσαμε δε στο σημείο να διεκδικούμε το άριστα και να μην είμαστε ικανοποιημένοι με κάτι λιγότερο από αυτό, γιατί ξέραμε ότι η προετοιμασία ήταν άριστη» αναφέρει ο ιερέας.

Όμως, ποια ήταν τα εφόδια σε αυτήν τη θητεία και πώς ήρθε η πρωτιά; Ο π. Ιωάννης εξηγεί: «Η πρόδος που έκανε είχε σαν αποτέλεσμα να ανέβει η αυτοεκτίμησή του. Πρώτα από όλα, ανέπτυξε το λεξιλόγιό του, βελτίωσε τη νοηματική που γνώριζε, έμαθε νέες έννοιες και αποξέωσε τη συμβολική και αφαιρετική

οκέψη του, πράγμα ιδιαίτερο για όλους τους φοιτητές, μισοότερο για τους κωφούς.

Απομόνωση

Κάθε φορά που τελιώνε μιση, η χαρά του ήταν απεριπλήκτα. Πάντα έλεγε «ο Θεός με βε έκανε τον σταυρό του, φιλ

Ο Δημήτρης Μπουλέρος φιλάει το χέρι του δασκάλου του, αρχιμανδρίτη Ι

Πρώτος στη Θεολογική

Φωτογραφία των πτυχιούχων της Θεολογικής Σχολής. Κάτω: Με τη μητέρα και τον αδελφό του

Τι (δεν) γνωρίζουμε

1. Στο παρελθόν ο όρος κωφάλαλος χρησιμοποιήθηκε με τέτοιο τρόπο, ώστε να δηλώσει ότι η κώφωση οδηγεί σε ανικανότητα ομιλίας. Αντίθετα, σήμερα ο όρος αυτός είναι αδόκιμος, καθώς εκπαιδευμένοι κωφοί μπορούν να μιλήσουν.
2. Γλωσσολόγοι απέδειξαν ότι η νοηματική είναι μια ολοκληρωμένη και γλώσσα γλώσσα με τη δική της σύνταξη και γραμματική που μπορεί να εκφράσει οποιαδήποτε έννοια, ακόμη και αφηρημένη.
3. Στην Ελλάδα οι κωφοί δεν μπορούν να εγγραφούν στην Ιατρική και στα τμήματα Φυσικής Αγωγής και Θεατρικών Σπουδών.

Τι δύσκολο πε-
α εξέτα-
γραπτι.
ήθηκε»,
ύο την

εικόνα του προστάτη αγίου του, του Οσίου Ιωάννου του Καλυβίτου, και χωρίς να περιμένει έβραε πλήρη για νέο μάθημα» λέει ο τερβάς και συμπληρώνει: «Ο Δημήτρης μου έλεγε αρκετές φορές έπειτα από μια επιτυχή εξέταση "είμαι τελικά ξεμπνός". Αυτό δήλωνε ότι η κοινωνική απομόνωση που βίωνε και η υποτί-

μηση από τους ακούοντες λόγω της κώφωσής του εξαφανίζονταν, καθώς ο ίδιος τα κατάφερε όχι απλώς εξίσου καλά, αλλά πολύ καλύτερα από τους άλλους. Ο στόχος του ήταν συγκεκριμένος. Ήθελε να ξεπεράσει το εννέα και να φτάσει κοντά στο 10. Είχε, μάλιστα, σημειώσει μαθήματα πολλά περισσότερα από εκείνα που

προβλέπονταν για τη λήψη του πτυχίου, για να μπορέσει να φτάσει στον στόχο του».

Ως προς την αντιμετώπιση των πανεπιστημιακών δασκάλων, ο π. Ιωάννης αναφέρει: «Οι καθηγητές δοκίμαζαν μεγάλη έκπληξη, γιατί ήταν η πρώτη φορά που έβλεπαν έναν κωφό μπροστά τους. Η έκπληξή τους ήταν μεγαλύτερη όταν τον έβλεπαν να νοηματίζει τις απαντήσεις, όταν τα χέρια του άρπαζαν φωτιά, όταν το πρόσωπό του, όλο του το σώμα δινόταν στη διαδικασία της απάντησης στα θεολογικά ερωτήματα, όσο δύσκολα και αν ήταν. Μάλιστα, κάποιοι καθηγητές βλέποντας την ανταπόκρισή του, ρωτούσαν θέματα που ήταν εκτός ύλης, που απαιτούσαν κρίση, θεολογική κατάρτιση, συνδυασμό γνώσεων και πνευματικών εμπειριών. Εμειναν άφωνοι, όταν ο Δημήτρης απαντούσε σωστά. Δεν θα ξεχάσω την στιγμή που κάποιος καθηγητής μου ζήτησε να του μάθω τη "μαγική" γλώσσα των νοηματών, καθώς παρακολουθούσε έκπληκτος τον Δημήτρη να θεολογεί με την ψυχή και το σώμα του».

Ο παπάς δάσκαλος που «μετέφρασε» τα βιβλία

Ο Π. ΙΩΑΝΝΗΣ, συμπαραστεκόμενος στον Δημήτρη, ήταν σαν να επέστρεφε ως φοιτητής στη Θεολογική. Ο ίδιος λέει γι' αυτό το γεγονός: «Όταν μου ζητούσε να τον διδάξω και έβλεπα την ικανοποίηση να διαγράφεται στο πρόσωπό του, ένιωθα ότι ο Θεός μου χαμογελούσε, ότι Εκείνος μου ζητούσε να μιλήσω στο παιδί Του για τον Ιδιο, ότι επέβλεπε επί την αναδιόπτά μου. Και ήταν τόσο η ευλογία του που δεν κουράστηκε. Δεν κατάλαβα πώς ο Δημήτρης πέρασε 55 μαθήματα και πώς έφτασε να είναι ο πρώτος κωφός Έλληνας απόφοιτος της Θεολογικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών. Οι σπουδές του Δημήτρη κράτησαν ενάμιση χρόνο. Επειδή ήταν επί πτυχία, και μάλιστα είχαν περάσει κάποια χρόνια από την πρώτη εγγραφή του, μπορούσε να δίνει μαθήματα σε περισσότερες εξεταστικές περιόδους. Ήξερε ότι οι «αιώνιοι» φοιτητές θα αποβάλλονταν κάποια από τη σχολή και γι' αυτό ήθελε να τελειώσει σύντομα, για να προλάβει».